

vi ment, at det burde tilføies, at det skal staa Ministeriet fuldstændig frit at give de Kommuner, som ere ugunstig stillede og have ondt ved at faae nogen Forskole oprettet, en længere Udsættelse, ja endog ganske at fritage Kommuner for Oprettelse af Forskoler i saadanne Egne af Landet, hvor Befolkningen bor meget spredt, og hvor man derfor allerede med betydelig Udgift har oprettet meget smaa Skoler med et ringe Antal Børn, saa at en Lærer her lettere kan overkomme i samme Skoletid at læse haade med de smaa og de store Børn. § c. handler om Lærerindens og Læreres Ansættelse ved Forskolerne og er aldeles overensstemmende med Regjeringens Forslag, forsaavidt den bestemmer, at de kunne antages, uden at have underkastet sig nogen Examen, naar de blot ere prøvede eller ansete for dygtige af vedkommende Skoleinspektør. Men Udvalgets Flertal har anset det for rigtigt at tilføie, at Antagelsen sfer af Kommunalbestyrelsen, idet det synes, at den bør have Frihed her til at antage, hvem den vil, uden at Skoledirektionen behøver at bebyrdes dermed, og efterat den blot har raadført sig med Skolekommissionen. Fremdeles tilføies, at disse Lærere eller Lærerinder ikke erhverve nogen Pensionberettigelse. Endelig har man ogsaa troet det rigtigt i et særligt Stykke at tilføie, at samme Lærerinde eller Lærer kan undervise i 2 Forskoler, idet det nemlig vil være langt lettere for Lærere og Lærerinder at begive sig fra en Forskole til en anden, end det vil være for de smaa Børn at gaa en Fjerdingvei eller mere fra deres Hjem. I § d. bestemmes, at der skal undervises i Forskolerne hele Aaret rundt hver Søndag akkurat ligesom i Regjeringens Forslag; men saa tilføies der, at der i Vintermaanederne skal være et meget ringe Timeantal; det følger af sig selv, at man ikke heller enten skal sende de smaa Børn ud, medens det er mørkt om Morgenen, eller skal lade dem gaa hjem, naar det er blevet mørkt om Aftenen; og skal en Lærer eller Lærerinde kunne besørge 2 Forskoler, maa Undervisningen indrettes saaledes, at der kun bliver Halvdagsundervisning, saa at den i de mørkeste Vintermaanedes maa kunne indskrænkes til et Par Timer, og senere, naar det bliver lysere, og der ikke er noget i Veien for, at Børnene gaa tidligere ud om Morgenen eller gaa hjem senere om Eftermiddagen, bliver 3 a 4 Timer. Fremdeles tro vi, at det ogsaa bør bestemmes, hvor store Ferierne maa være i Alt, medens den nærmere Bestemmelse af de enkelte Ferier maa overlades til Skoledirektionen, og det vil da, forekommer det mig, være passende, at Forskolens Ferier bestemmes en 8 Dages Tid længere end Kommunefskolens, idet det nemlig midvinters er rimeligere, at de smaa Børn blive noget længere hjemme og skaanes for at gaa til Skolen. Endvidere er der i § e bestemt, at Forskolerne skulle deles i 2 Klasser.

Dette stemmer ogsaa med eller er i hvert Fald ikke i Strid med Regjeringens Forslag. At Forskolerne kunne holdes i Kommunens Skolebygninger eller i Lokaler, der ere leiede, eller i Lærersens eller Lærerindens Hjem, er ogsaa overensstemmende med Lovforlaget. Vi have troet det rigtigt at tilføie, at Bestemmelsen i Lov af 8de Marts 1856 om Skolestuernes Størrelse skal følges, naar der bygges nye Skoler eller foretages Udvidelse af gamle, men at det forøvrigt skal være tilladt at holde disse Skoler i mindre Lokaler, og at lempe sig i det Hele efter Forholdene, naar der blot sørges for Ventilation eller Luftveksling. Hermed ere vi færdige med Forskolerne og gaa nu over til Kommunefskolerne eller de egentlige Skoler. Vi have da ment, at det vilde være rigtigt her — uden iøvrigt i nogen Maade at fjerne os fra Forlaget — at gjøre en Forskjel mellem Skolerne i Kjøbstæderne og Skolerne paa Landet, idet det nemlig er klart, at Kjøbstadskolen baade kan og skal føre endel videre end Skolen paa Landet. I Reglen, nemlig i alle Kjøbstæder af Middelstørrelse og i de største, er det muligt at indrette Kommunefskoler med eetaarige Klasser, og det er en meget væsentlig Betingelse for, at de kunne føre videre frem i Kundskab. Det er et stort Besvær for Læreren at skulle læse med Børn paa forskellige Alderstrin. Naar han derimod har dem af een Alder, kan han komme langt videre med dem. I vore større Kjøbstæder er det jo ogsaa paa mange Steder indført ligesom i de lærde Skoler og i de bedre private Skoler. Fremdeles have vi troet, at der ingen Grund var til her at gjøre nogen Forskjel paa de forskellige Aarstidens Skoletid, saa at Skoleundervisningen i Kjøbstæderne kan gaa uforstyrret hele Aaret rundt med 4 Timer hver Dag i Ugen, hvorunder der vil være Tid nok til at undervise Drengene forsvaerlig i Gymnastik og Pigerne i kvindelig Haandgjenning. Naar et æret Medlem af Udvalget (Jessen) hertil har stillet et Vndringsforslag, er dette skeet efter Aftale med hans Kolleger af Flertallet, og jeg har Intet at erindre imod dette Vndringsforslag, men vil selv stemme derfor. I § g komme vi til Kommunefskolerne paa Landet. Der ere vi ogsaa aldeles overensstemmende med Regjeringens Forslag med Henfyn til Klasseindeligen, idet der bestemmes, at Landsbyfskolerne mindst skulle være delte i 2 Klasser; den Tilføjning, der er skeet, er kun, at den yngste Klasse skal være toaarig, fordi det altid vil være den vanskeligste, og den ældste 3-aarig eller rettere, at der skal være henholdsvis to og tre Aargange Børn samlede i de to Klasser. Fremdeles have vi ikke kunnet være enige med Lovforlaget i, at det stilles frit, om der skal være Heldagsundervisning hver anden Dag eller Halvdagsundervisning hver Dag. Udvalgets Flertal maa bestemt holde paa Halvdags-